

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **N. K.**, zast. Mgr. Matějem Šedivým, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2017, č. j. CPR-24749-2/ČJ-2016-930310-C235, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 5. 2017, č. j. 2 A 29/2017 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Městský soud v Praze shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou žalobce brojil proti přezkoumávanému rozhodnutí žalované, jímž bylo změněno rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 12. 9. 2016, č. j. KRPA-404352-73/ČJ-2015-000022, ve věci správního vyhoštění žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, tak, že doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se mění ze 4 let na 2 roky. V ostatním bylo odvolání zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo potvrzeno.

[2] Žalovaná v rozhodnutí ze dne 9. 3. 2017 shledala, že žalobce v rozporu s rozhodnutím Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy ze dne 12. 2. 2015, č. j. KRPA-119629-100/ČJ-913-000022, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění za neoprávněný pobyt na území České republiky v době od 4. 1. 2013 do 26. 3. 2013, neopustil území České republiky, jelikož se dne 6. 10. 2015 dostavil ke Krajskému ředitelství hl. m. Prahy, přičemž lhůta stanovená k opuštění území České republiky uplynula dne 5. 10. 2015. Jelikož žalobce neoprávněným pobytem na území České republiky opakovaně naplnil skutkovou podstatu správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, žalovaná shledala naplnění podmínek skutkové podstaty správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná přitom neshledala, že by správní vyhoštění mělo zasáhnout do soukromého nebo rodinného života žalobce, který neprokázal existenci trvalého vztahu obdobného vztahu rodinnému s občanem Evropské unie.

[3] V žalobě podané k městskému soudu žalobce namítal, že se nacházel na území České republiky nelegálně pouze jeden den a to 6. 10. 2015. Vzhledem k délce času od uložení správního vyhoštění za nelegální pobyt na území České republiky v roce 2013 mu nemůže být přičítáno, že by mařil, či ztěžoval rozhodnutí o správním vyhoštění a tím naplnil skutkovou podstatu § 119 odst. 1 b) bod 9 zákona o pobytu cizinců. Žalobce namítal nepřiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění s odkazem na § 174a zákona o pobytu cizinců, podle kterého je žalovaný povinen nejen zvážit zásah do jeho soukromého a rodinného života, ale i závažnost jeho protiprávního jednání a jeho intenzitu, aby mu mohlo být uloženo správní vyhoštění.

[4] Městský soud shledal, že žalobce nikterak nepopřel nelegálnost svého pobytu na území České republiky v době od 4. 1. 2013 do 26. 3. 2013, za což mu bylo uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobce nerealizoval opakované výjezdní příkazy z území České republiky, a nerespektoval vykonatelné rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 12. 2. 2015 o správním vyhoštění, jelikož území České republiky neopustil. Z důvodu opakovaného neoprávněného pobytu na území České republiky, byť v délce jednoho dne, skutkovou podstatu v § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců zcela naplnil. Městský soud nepřisvědčil ani námitce nepřiměřenosti správního vyhoštění, jelikož podle zákona o pobytu cizinců policie cizinci vydá vždy rozhodnutí o správním vyhoštění, nastane-li některá ze skutkových situací předvídaných v § 119 odst. 1 za předpokladu, že nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého, či rodinného života cizince podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobce však v žalobě nepřiměřenost vyhoštění z důvodu zásahu do svého soukromého a rodinného života nenamítal. Rozhodnutí není nepřiměřené ani podle § 174a zákona o pobytu cizinců, jelikož žalobce opakovaně porušil povinnost opustit území České republiky, přičemž pobyt cizince na území v rozporu s § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, je nutno považovat podle judikatury Nejvyššího správního soudu za závažné porušení zákona o pobytu cizinců.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností.

pokračování

[6] Stěžovatel namítá, že, automatické zahájení řízení o správním vyhoštění bylo v jeho případě přehnaně formalistické. Stěžovatel ve stanovené lhůtě z České republiky nevycestoval pouze z toho důvodu, že chybně počítal poslední den lhůty stanovené k vycestování, jelikož si nebyl vědom rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015 - 35. Závažnost protiprávního jednání stěžovatele tedy nedosahuje intenzity potřebné u ukládání dalšího správního vyhoštění. Správní orgán měl proto zvolit mírnější opatření ve formě postupu podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců nebo realizovat vycestování stěžovatele podle § 124 zákona o pobytu cizinců.

[7] Stěžovatel zde odkazuje na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 28. dubna 2011, ve věci C-61/11 PPU, *Hassen El Dridi, alias Soufi Karim*, podle kterého z článku 15 a 16 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, vyplývá povinnost zvolení nejpriléhavějšího nástroje pro zajištění nuceného vycestování cizinci, kdy ukládaná opatření a tresty musí směřovat k ústřednímu cíli – tj. nucenému zajištění vycestování, a nikoliv k faktickému prodlužování pobytu cizince na území České republiky v režimu nového řízení o správním vyhoštění.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Předmětem kasační stížnosti je otázka, zda bylo správní vyhoštění stěžovatele podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců v posuzovaném případě přiměřené.

[12] Podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců: „*Policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, porušuje-li cizinec opakovaně právní předpis, je-li vydání rozhodnutí o správním vyhoštění přiměřené porušení tímto předpisem stanovené povinnosti, nebo mařil-li výkon soudních nebo správních rozhodnutí.*“

[13] Správní vyhoštění představuje specifické administrativní opatření spočívající v ukončení pobytu cizince na území České republiky, které je spojeno se stanovením doby

k vycestování a doby, po kterou nelze cizinci umožnit další vstup na české území (srov. § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Nastane-li některá ze situací předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, je příslušný správní orgán vždy povinen nařídit cizinci, aby opustil území České republiky, a zakázat mu pobyt na českém území i po následnou dobu stanovenou v rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 8 Azs 38/2015 - 41).

[14] Aplikace § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců je podmíněna úvahou o přiměřenosti správního vyhoštění vzhledem k povaze porušení právního předpisu, kterého se cizinec dopustil. Citované ustanovení totiž stanoví, že správní orgán uloží správní vyhoštění při opakovaném porušení právního předpisu, *je-li vydání rozhodnutí o správním vyhoštění přiměřené porušení tímto předpisem stanovené povinnosti* (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016 - 41).

[15] V rozsudku ze dne 25. 8. 2015, č. j. 2 Azs 98/2015 - 37, potom zdejší soud shledal, že „*konstrukce § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 zákona o pobytu cizinců v sobě obsahuje korektivu, pomocí něhož je možno zohlednit situace, kdy sice cizinec porušil opakovaně právní předpis, nicméně jde o porušení spíše méně závažného charakteru. Tímto korektivem je nezbytnost naplnění kumulativně formulované podmínky přiměřenosti (opakovaného) porušení právního předpisu tak závažnému zásahu do životních poměrů cizince, jakým je správní vyhoštění až na dobu pěti let. Znamená to tedy, že správní vyhoštění lze uložit za opakované porušení v zásadě jakéhokoli právního předpisu či předpisů, ovšem jen za podmínky, že povaha takového opakovaného jednání cizince bude v konkrétním případě natolik nebezpečná veřejnému zájmu, veřejnému pořádku či jiným obecně chráněným významným hodnotám, že přiměřenou reakcí na toto jednání bude správní vyhoštění. Uvedené ustanovení tedy vychází ze zásady, že jednání cizinců má být posuzováno přísně individuálně, nikoli paušálně či formalisticky.*“

[16] V posuzovaném případě bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců, jelikož opakovaně naplnil skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, jelikož pobýval na území České republiky bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. Stěžovateli bylo rozhodnutím ze dne 12. 2. 2015, č. j. KRPA-11969-100/ČJ-2013-000022, uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 na dobu jednoho roku, jelikož na území České republiky pobýval bez víza od 4. 1. 2013 do 26. 3. 2013. Lhůta k vycestování v tomto případě uplynula dne 5. 10. 2015. Stěžovatel však území České republiky v této lhůtě neopustil a dne 6. 10. 2015 se dostavil na Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy. Tím došlo k opětovnému naplnění skutkové podstaty § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, jelikož stěžovatel pobýval na území České republiky dne 6. 10. 2015 bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Zároveň tak došlo k naplnění skutkové podstaty § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců.

[17] Stěžovatel naplnění uvedené skutkové okolnosti nezpochybňuje, ale namítá, že uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců nebylo přiměřené porušení právního předpisu, kterého se dopustil, tj. nelegálnímu pobytu na území České republiky v délce jednoho dne.

pokračování

[18] S touto námitkou se však Nejvyšší správní soud neztotožnil. Obdobnou situací se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016 - 41, kde shledal, že: „*V daném případě se stěžovatelka opakovaně dopustila porušení povinnosti stanovené v § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, tedy pobývat na území pouze s platným cestovním dokladem a vízem, pokud tento zákon nestanoví jinak. Tím současně v obou případech naplnila důvod pro uložení správního vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, při kterém je možné stanovit dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie, až na 3 roky. Z povahy věci se tedy jedná o opatření přiměřené ve smyslu § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců, jestliže zákon předpokládá uložení správního vyhoštění již při jediném porušení této povinnosti (neoprávněném pobytu).*“ (zvýraznění doplněno). I v tomto případě přitom stěžovatelka pobývala na území České republiky neoprávněně pouze po krátkou dobu (dva dny) a obdobně jako stěžovatel se dostavila na odbor azylové a migrační politiky za účelem vydání překlenovacího štítku. Nelze přitom přihlížet k tomu, že stěžovatel měl dle svého tvrzení nesprávně vypočíst konec lhůty určené pro vycestování, jelikož nebyl seznámen s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015 - 37, který byl posledním rozhodnutím ve věci správního vyhoštění stěžovatele ze dne 12. 2. 2015. Stěžovatel byl zastoupen advokátem, kterému byl uvedený rozsudek řádně doručen, a stěžovatel neuvedl ani žádnou jinou objektivní skutečnost, která by tuto chybu ospravedlňovala.

[19] S ohledem na výše uvedené považuje Nejvyšší správní soud postup žalované za přiměřený ve smyslu § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců. Sama skutečnost, že stěžovatel opakovaně naplnil skutkovou podstatu správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců představuje vážné porušení právních předpisů, které odůvodňuje uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel na území České republiky také setrval v rozporu s pravomocným rozhodnutím o správním vyhoštění, čímž naplnil podmínky skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 337 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, a jeho jednání tak nelze bagatelizovat poukazem na to, že lhůtu k vycestování překročil pouze o jeden den.

[20] Žalovaná neshledala důvody k uložení mírnějšího opatření, konkrétně rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jelikož byly dány důvody pro uložení správního vyhoštění, a stěžovatel se setrváním na území České republiky dopustil maření výkonu úředního rozhodnutí ve věci správního vyhoštění ze dne 12. 2. 2015. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, jelikož pokud stěžovatel nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění, nelze důvodně očekávat, že by respektoval lhůtu k vycestování z území České republiky stanovenou mírnějším opatřením.

[21] Pokud stěžovatel namítal, že v jeho případě mohlo být postupováno podle § 124 zákona o pobytu cizinců „*formou jeho zajištění a následného vyexpedování do domovského státu*“, takový postup by skutečně připadal v úvahu podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Uvedené ustanovení však upravuje pouze postup při zajištění cizince za účelem správního vyhoštění a nevylučuje současně zahájení nového řízení o správním

vyhoštění, pokud cizinec naplní některou skutkovou podstatu správního vyhoštění, jak tomu bylo v případě stěžovatele. Zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění tedy nelze považovat za mírnější alternativu oproti zahájení řízení o správním vyhoštění, jejímž nevyužitím by bylo zasaženo do práv stěžovatele.

[22] Stěžovateli lze přisvědčit, že opatření směřující k opuštění státního území uložená cizinci by neměla vést k faktickému prodlužování pobytu cizince na území České republiky. V posuzovaném případě uplynul mezi dnem, kdy se stěžovatel dostavil na Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy a bylo zjištěno jeho neoprávněné setrvání na území (6. 10. 2015), a dnem vydání prvostupňového správního rozhodnutí (12. 9. 2016) takřka jeden rok. Rozhodnutí o správním vyhoštění přitom vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na daném území po určitou dobu nezdržoval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 Azs 159/2014 - 25). Správní orgány by proto měly v případě maření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění postupovat tak, aby byl uvedený účel správního vyhoštění naplněn.

[23] Postup správních orgánů však nebyl v rozporu se zákonem, jelikož stěžovatel svým jednáním naplnil skutkovou podstatu správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců a nebyly shledány důvody zakládající nepřiměřenost správního vyhoštění. Postupem správních orgánů rovněž nedošlo k žádnému porušení práv stěžovatele, kterému v průběhu správního a soudního řízení nic nebránilo území České republiky opustit. Oproti tomu ve věci *Hassen El Dridi*, na kterou v kasační stížnosti odkazuje stěžovatel, byl cizinci, který neoprávněně pobýval na území dotčeného státu v rozporu s příkazem území tohoto státu opustit, uložen trest odnětí svobody. Délka řízení o správním vyhoštění proto v posuzovaném případě nevedla k nezákonnosti rozhodnutí správních orgánů.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[24] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[25] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu

